

ชื่อเรื่อง การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวิถีลุ่มน้ำปากพ่องใน
อำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้วิจัย ศันสนีย์ วงศ์สวัสดิ์
สุดาวรรณ มีบัว
วันชัย เอื้อจิตรเมศ

บทคัดย่อ

การวิจัยการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวิถีลุ่มน้ำปากพ่องในอำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราชมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวิถีลุ่มน้ำปากพ่องในอำเภอปากพ่อง 2) เพื่อประเมินระดับศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวิถีลุ่มน้ำปากพ่อง 3) เพื่อเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวใหม่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวิถีลุ่มน้ำปากพ่องในอำเภอปากพ่อง และ 4) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวิถีลุ่มน้ำปากพ่องในอำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวแบบประเมินระดับศักยภาพทรัพยากรและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวิถีลุ่มน้ำปากพ่องประกอบกับการประชุมกลุ่มย่อย สัมภาษณ์รายเดี่ยวรายกลุ่ม และการสนทนากลุ่ม ข้อมูลเชิงคุณภาพสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การประเมินระดับศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวิถีลุ่มน้ำปากพ่องประกอบด้วย ด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรม และด้านการมีส่วนร่วม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แปลผลโดยใช้สถิติ การแปลผลในรูปร้อยละ หรือ เปอร์เซ็นต์ แปลความหมายระดับศักยภาพ

ผลการวิจัยพบว่า ผลจากการสำรวจข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวิถีลุ่มน้ำปากพ่องในอำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราชสรุปทรัพยากรและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวิถีประกอบด้วย วิถีตามรอยพ่อ ร.5 ร.9 วิถีสองฝั่งแม่น้ำปากพ่องวิถีศาสนาและความเชื่อวิถีประมงวิถีเกษตรวิถีอาหารวิถีประเพณี ผลจากการประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวิถีลุ่มน้ำโดยภาพรวมมีค่าคะแนนศักยภาพ เฉลี่ยเท่ากับ 3.30 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวิถีลุ่มน้ำมีศักยภาพใน ด้านพื้นที่มากที่สุดในระดับมาก แต่ในด้านการจัดการ ด้านกิจกรรม และด้านการมีส่วนร่วม มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษา เพื่อเสนอแนะเส้นทางการท่องเที่ยวใหม่ได้จำนวน 6 เส้นทาง โดยจำแนกออกเป็น เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวิถีลุ่มน้ำปากพ่องสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไป จำนวน 2 เส้นทาง เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวิถีลุ่มน้ำปากพ่องสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มดูงานจำนวน 3 เส้นทาง และ เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวิถีลุ่มน้ำปากพ่องสำหรับ กลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มสังสรรค์-เลี้ยงรุ่น จำนวน 1 เส้นทาง ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาศักยภาพทรัพยากร

ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวิถีลุ่มน้ำปากพนังพบว่า ควรสืบค้นเรื่องราว พื้นฟูความเก่าแก่ ความเป็น
อดีตพัฒนาระบบการสื่อความหมายทางการท่องเที่ยวส่งเสริมการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมเก่าๆพัฒนาแผนที่
ป้ายบอกทาง ป้ายสื่อความหมายทรัพยากรการท่องเที่ยวควรส่งเสริมความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ชุมชนและ
สถานประกอบการ สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่ม พัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวจัดกิจกรรมจัดงานเพื่อ
ส่งเสริมการท่องเที่ยว พื้นฟูประเพณีแข่งเรือ ลากพระ ส่งเสริมกิจกรรมพายเรือให้กับโรงเรียนส่งเสริมการปรับปรุง
ภูมิทัศน์ ให้มีความสะอาด การจัดการขยะในพื้นที่ เสี่ยงรบกวน พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว
รองรับการท่องเที่ยว กำหนดพื้นที่ (Zoning) และวางผังเมืองให้อัปเดตต่อการท่องเที่ยวในเขตเทศบาล

Research Title   The Development of Tourism Resources Potential and Tourism Activities in Regard to Ways of Life of the Pak Phanang River Basin in Pak Phanang District, Nakhon Si Thammarat Province

Researchers   Sunsanee Wongsawat
                                  Sudawan Meebua
                                  Wanchai Uejitmet

ABSTRACT

This Research study of The Development of Tourism Resources Potential and tourism activities in regard to Ways of Life of the Pak Phanang River Basin in Pak Phanang District, Nakhon Si Thammarat Province is aimed to 1) explore the tourism resources and tourism activities in Pak Phanang district. 2) Evaluate tourism resources potential and tourism activities in Pak Phanang district. 3) Provide new tourism routes for ways of Life tourism in Pak Phanang district. The Pak Phanang River Basin in Pak Phanang District and to 4) recommends guidelines for tourism resources and tourism activities potential development for Pak Phanang District, Nakhon Si Thammarat Province. Tourism resources and activities surveys and tourism resource potential and tourism activities evaluation forms were used to collect the data including with individual interview, group interviews and group discussion. Qualitative data were summarized by Content Analysis and the result of evaluation of the potential of tourism resources and activities in Pak Phanang used rating scale to interpret the results of quantitative data.

The results of the Phanang River Basin tourism resources and tourism activities surveys cover 7 types of tourism resources and activities include: following the King Rama 5th and 9th's footprints, riverside life, religion and belief, Fisheries, agricultures, foods and tradition. The overall value of potential evaluation average was 3.30 at the moderate level. The Pak Phanang river basin tourism resources have a very level potential in terms of area, followed by management, activities and participation at moderate level. 6 Pak Phanang river basin tourism routes were recommended in the result. 2 routes for general tourist, 3 for study visit group and

1 route for retired group. Guidelines recommended to Pak Phanang river basin tourism resources potential development are to investigate the old story of Pak Phanang, develop the tourism interpretation system, conserve the old architecture, improve infrastructures, Co-operate between locals, businesses and government, create events to support tourism in Pak Phanang, support youth boat competition, environmental improving, trashes and waste management including area zoning.